

ОСНОВНІ АСПЕКТИ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Велієва В.О., к.е.н., доцент, Хлопоніна-Гнатенко О.І., к.е.н., доцент,
Завгородько С.В., магістрант. (ДБТУ, м. Харків, Україна)

Essence of the business enterprise in a competitive environment is considered, the analysis of existent approaches is carried out in relation to understanding of concepts «commerce», «trade», «commercial activity», «commercial enterprise» and found out character of their intercommunication. Classification of business activities to support the role and place of business is given. Highlighted in the markets in which the commercial activity is given.

Комерційна діяльність і технологія торговельних процесів мають різний зміст і функції. Водночас вони органічно взаємопов'язані: без комерційної діяльності не функціонує технологія, а без технології не реалізується комерційна діяльність. Для обґрунтування ролі та місця комерційної діяльності охарактеризуємо її види. Щодо цього питання в економічній літературі існують різні точки зору.

Комерційна діяльність підприємств диференціюється: за об'єктом купівлі-продажу: фактори виробництва, необхідні для здійснення виробничого процесу; вироблені товари й створені технології; вільні виробничі активи; вільні кошти й паперові активи; за роллю підприємства в процесі купівлі-продажу: в одних випадках воно є покупцем, в інших – продавцем; за характером зміни права власності: право власності переходить іншій особі – продаж, купівля; право власності не переходить іншій особі – оренда, лізинг; за характером вигоди в результаті угоди: безпосереднє одержання прибутку (реалізація виготовлених товарів і розроблених технологій, виконання робіт і надання послуг), створення умов для одержання прибутку в майбутньому (придбання факторів виробництва), зниження витрат виробництва (продаж і здача в оренду вільних активів), капіталізація вільних коштів (інвестування в цінні папери). Різноманітні також ринки, на яких здійснюється комерційна діяльність. Виокремлюють такі типи ринки: за видом товарів (ринки споживчих товарів, факторів виробництва, виробничих активів, цінних паперів); за державною належністю (внутрішній ринок, зовнішній ринок); за правами учасників ринку (вільні економічні зони, зони вільної торгівлі, офшорні зони).

Зазначимо, що комерційну діяльність варто окреслювати як діяльність на ринку факторів виробництва, де підприємство спочатку є покупцем, і на ринку вироблених підприємством товарів, де воно є продавцем.

Отже, діяльність підприємства на ринках визначає сферу комерційної діяльності, ціллю якої є одержання прибутку. Комерційна діяльність розглядається як діяльність самостійна, що свідчить про вольове джерело комерційної діяльності, коли громадяни і юридичні особи самостійно, тобто своєю владою й за власним інтересом, здійснюють комерційну діяльність.

Отже, комерційною діяльністю визнається діяльність, яка в умовах конкурентного середовища спрямована на організацію та управління процесами купівлі-продажу для задоволення попиту споживачів і збільшення капіталізації її суб'єкта. Операції, пов'язані з реалізацією підприємством комерційної функції, мають багато спільних рис із торговельними, проте містять істотні відмінності, що виокремлює комерційну функцію з-поміж інших у сфері товарно-грошового обігу.